

T.C.
ANKARA

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1222

KARAR NO : 2024/459

DAVACI : TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI
VEKİLİ :

DAVALI : ADALET BAKANLIĞI
VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun 29.03.2023 tarih ve 2023/510 sayılı Kararı'nın; hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 6. İdare Mahkemesi'nce işin gereği görüşüldü:

Dava; davacı tarafından, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun 29.03.2023 tarih ve 2023/510 sayılı Kararı'nın iptali istemiyle açılmıştır.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, bu Kanun'un amacının demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanun'un kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanacağı; "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin (c) bendinde, bilginin, kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi; (d) bendinde, belgenin, kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plan, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını; (e) bendinde, bilgiye veya belgeye erişimin, istenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hallerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini ifade ettiği; "**Bilgi Edinme Hakkı**" başlıklı 4. maddesinde, herkesin bilgi edinme hakkına sahip olduğu; "**Bilgi Verme Yükümlülüğü**" başlıklı 5. maddesinde, kurum ve kuruluşların bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlü oldukları belirtilmiş; "**Başvuru usulü**" başlıklı 6. maddesinde; "**Bilgi edinme başvurusu, başvuru sahibinin adı ve soyadı, imzası, oturma yeri veya iş adresini, başvuru sahibi tüzel kişi ise tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin imzasını ve yetki belgesini içeren dilekçe ile istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum veya kuruluşa yapılır. Bu başvuru, kişinin kimliğinin ve imzasının veya yazının kimden neşet ettiğinin tespitine yarayacak başka bilgilerin yasal olarak belirlenebilir olması kaydıyla elektronik ortamda veya diğer iletişim araçlarıyla da yapılabilir. Dilekçede, istenen bilgi veya belgeler açıkça belirtilir.**" düzenlemesine, "**İstenecek bilgi veya belgenin niteliği**" başlıklı 7. maddesinde; "**Bilgi edinme başvurusu, başvuru alan kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi veya belgelere ilişkin olmalıdır. Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler. İstenen bilgi veya belge, başvuru alan kurum ve kuruluştan başka bir yerde bulunuyorsa,**

T.C.
ANKARA
6. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2023/1222
KARAR NO : 2024/459

başvuru dilekçesi bu kurum ve kuruluşa gönderilir ve durum ilgiliye yazılı olarak bildirilir." düzenlemesine, "İtiraz usulü" başlıklı 13. maddesinde; "Bilgi edinme istemi reddedilen başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren onbeş gün içinde Kurula itiraz edebilir. Kurul, bu konudaki kararını otuz iş günü içinde verir. Kurum ve kuruluşlar, Kurulun istediği her türlü bilgi veya belgeyi onbeş iş günü içinde vermekle yükümlüdürler. Kurula itiraz, başvuru sahibinin idarî yargıya başvurma süresini durdurur." düzenlemesine, "Yargı denetimi dışında kalan işlemler" başlıklı 15. maddesinde; "Yargı denetimi dışında kalan idarî işlemlerden kişinin çalışma hayatını ve mesleki onurunu etkileyecek nitelikte olanlar, bu Kanun kapsamına dahildir. Bu şekilde sağlanan bilgi edinme hakkı işlemin yargı denetimine açılması sonucunu doğurmaz." düzenlemesine, "Devlet sırrına ilişkin bilgi veya belgeler" başlıklı 16. maddesinde; "Açıklanması hâlinde Devletin emniyetine, dış ilişkilerine, millî savunmasına ve millî güvenliğine açıkça zarar verecek ve niteliği itibarıyla Devlet sırrı olan gizlilik dereceli bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır." düzenlemesine, "Ülkenin ekonomik çıkarlarına ilişkin bilgi veya belgeler" başlıklı 17. maddesinde; "Açıklanması ya da zamanından önce açıklanması hâlinde, ülkenin ekonomik çıkarlarına zarar verecek veya haksız rekabet ve kazanç sebep olacak bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır." düzenlemesine, "İstihbarata ilişkin bilgi veya belgeler" 18. maddesinde; "Sivil ve askerî istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır. Ancak, bu bilgi ve belgeler kişilerin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkileyecek nitelikte ise, istihbarata ilişkin bilgi ve belgeler bilgi edinme hakkı kapsamı içindedir." düzenlemesine, "İdarî soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler" başlıklı 19. maddesinde; "Kurum ve kuruluşların yetkili birimlerince yürütülen idarî soruşturmalarla ilgili olup, açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde; a) Kişilerin özel hayatına açıkça haksız müdahale sonucunu doğuracak, b) Kişilerin veya soruşturmayı yürüten görevlilerin hayatını ya da güvenliğini tehlikeye sokacak, c) Soruşturmanın güvenliğini tehlikeye düşürecek, d) Gizli kalması gereken bilgi kaynağının açığa çıkmasına neden olacak veya soruşturma ile ilgili benzeri bilgi ve bilgi kaynaklarının temin edilmesini güçleştirecek, bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır." düzenlemesine, "Adli soruşturma ve kovuşturmayla ilişkin bilgi veya belgeler" başlıklı 20. maddesinde; "Açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde; a) Suç işlenmesine yol açacak, b) Suçların önlenmesi ve soruşturulması ya da suçluların kanunî yollarla yakalanıp kovuşturulmasını tehlikeye düşürecek, c) Yargılama görevinin gereğince yerine getirilmesini engelleyecek, d) Hakkında dava açılmış bir kişinin adil yargılanma hakkını ihlâl edecek, Nitelikteki bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır. 4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, 18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu, 6.1.1982 tarihli ve 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu ve diğer özel kanun hükümleri saklıdır." düzenlemesine, "Özel hayatın gizliliği" başlıklı 21. maddesinde; "Kişinin izin verdiği hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması hâlinde kişinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, meslekî ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır. Kamu yararının gerektirdiği hâllerde, kişisel bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluşlar tarafından, ilgili kişiye en az yedi gün önceden haber verilerek yazılı rızası alınmak koşuluyla açıklanabilir." düzenlemesine, "Haberleşmenin gizliliği" başlıklı 22. maddesinde; "Haberleşmenin gizliliği esasını ihlâl edecek bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır." düzenlemesine, "Ticarî sır" başlıklı 23. maddesinde; "Kanunlarda ticarî sır olarak nitelenen bilgi veya belgeler ile, kurum ve kuruluşlar tarafından gerçek veya tüzel kişilerden gizli kalması kaydıyla sağlanan ticarî ve malî bilgiler, bu Kanun kapsamı dışındadır." düzenlemesine, "Fikir ve sanat eserleri" başlıklı 24. maddesinde; "Fikir ve sanat eserlerine ilişkin olarak yapılacak bilgi edinme başvuruları hakkında ilgili kanun hükümleri uygulanır." düzenlemesine, "Kurum içi düzenlemeler" başlıklı 25. maddesinde; "Kurum ve kuruluşların, kamuoyunu ilgilendirmeyen ve sadece kendi personeli ile kurum içi uygulamalarına ilişkin düzenlemeler hakkındaki bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkının kapsamı dışındadır. Ancak, söz konusu düzenlemeden etkilenen kurum çalışanlarının bilgi edinme hakları saklıdır." düzenlemesine, "Kurum içi görüş, bilgi notu ve

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1222

KARAR NO : 2024/459

tavsiyeler" başlıklı 26. maddesinde; "Kurum ve kuruluşların faaliyetlerini yürütmek üzere, elde ettikleri görüş, bilgi notu, teklif ve tavsiye niteliğindeki bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluş tarafından aksi kararlaştırılmadıkça bilgi edinme hakkı kapsamındadır. Bilimsel, kültürel, istatistik, teknik, tıbbî, malî, hukukî ve benzeri uzmanlık alanlarında yasal olarak görüş verme yükümlülüğü bulunan kişi, birim ya da kurumların görüşleri, kurum ve kuruluşların alacakları kararlara esas teşkil etmesi kaydıyla bilgi edinme istemlerine açıktır." düzenlemesine, "Tavsiye ve mütalaa talepleri" başlıklı 27. maddesinde; "Tavsiye ve mütalaa talepleri bu Kanun kapsamı dışındadır." düzenlemesine, "Gizliliği kaldırılan bilgi veya belgeler" başlıklı 28. maddesinde; "Gizliliği kaldırılmış olan bilgi veya belgeler, bu Kanunda belirtilen diğer istisnalar kapsamına girmiyor ise, bilgi edinme başvurularına açık hâle gelir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik'in "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde; "Bu Yönetmelik; merkezi idare kapsamındaki kamu idareleri ile bunların bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlarının, köyler hariç olmak üzere mahalli idareler ve bunların bağlı ve ilgili kuruluşları ile birlik veya şirketlerinin, T.C. Merkez Bankası ve üniversiteler de dahil olmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz olarak enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır." düzenlemesine, "İtiraz usulü" başlıklı 24. maddesinde; "Bilgi edinme istemi reddedilen başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren on beş gün içinde Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna itiraz edebilir. İtiraz yazılı olarak yapılır. Kurul, bu konudaki kararını otuz iş günü içinde verir. (1) 20 nci maddede belirtilen süreler içinde, kurum ve kuruluşlar tarafından başvuru sahibine olumlu veya olumsuz herhangi bir cevap verilmemesi halinde başvuru, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca altmış günün geçmesiyle reddedilmiş sayılır. İkinci fıkra gereğince bilgi edinme istemi reddedilmiş sayılan başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce dava açma süresinin başladığı tarihten itibaren on beş gün içinde Kurula yazılı olarak itiraz edebilir. Kurul, bu konudaki kararını otuz iş günü içinde verir. (1) Kurula itiraz, başvuru sahibinin idari yargıya başvurma süresini durdurur." düzenlemesine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacı tarafından, 09.02.2023 tarihli dilekçeyle Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı'ndan *"...1-Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcısı olan Twitter sosyal medya platformuna yönelik olarak 17.02.2023 akşam saatlerinden itibaren bant daraltma ya da erişimin engellenmesi sonucu doğuracak herhangi bir işlem uygulanıp uygulanmadığı, 2-Böyle bir uygulama gerçekleştiyse, söz konusu uygulamanın hangi kanuni düzenleme çerçevesinde yapıldığı, 3-Uygulama için yukarıda ifade edilen düzenlemelerde yer alan usullere uygun işlemlerin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği, hususlarına ilişkin, ilgili idari işlem, yazışma ve kararları içerecek şekilde 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu kapsamında bilgi verilmesini ve söz konusu belgelerin suretlerini"*nin talep edildiği, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı'nın 01.03.2023 tarih ve 12580 sayılı cevabi yazısında özetle; *"ilgide kayıtlı başvurunuz incelenmiş olup, 06/02/2023 tarihinden itibaren Kahramanmaraş İlinde meydana gelen ve Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adana, Adıyaman, Osmaniye, Hatay, Kilis, Malatya ve Elazığ illerini de etkileyen deprem felaketleriyle mücadeleyi doğrudan etkileyen ve yer yer sekteye uğratan dezenformasyon ve manipülasyon içerikli yayınların toplumda korku, panik ve kargaşa oluşturabileceği nedeniyle 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 60'ıncı maddesinin onuncu fıkrası kapsamında gerekli tedbirler alınmış olup bu tedbirler Hakim tarafından onaylanmıştır"* hususlarının belirtildiği, söz konusu cevap üzerine davacı tarafından 10.03.2023 tarihli dilekçe ile özetle; *"...Alıntılanan cevabi yazı incelendiğinde bilgi edinme talebimizin esasen yanıtlanmamış olduğu, anılan kurumdan istenilen bilgi ve belgelerin Birliğimize iletilmediğinin kabulü gerektiği açıktır. Şöyle ki; Kurumdan tebliğ alınan bilgi edinme başvurumuza yanıt olduğu belirtilen yazıda maddeler halinde ilettiğimiz bilgi ve belge istemine karşılık yalnızca soyut ifadelerle yer verildiği, talep edilen kurum, kuruluş ve bulunmakta ise yargı kararlarının bir örneğinin iletilmesi bir yana, 5984 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun yazıda sözü edilen 60. maddesinin 10.*

T.C.

ANKARA

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1222

KARAR NO : 2024/459

fıkrası uyarınca verildiği öngörülen Cumhurbaşkanlığı talimatının, Kurum kararının ve yazıda ifade edildiği gibi, anılan kararın hakim onayına sunulduğu bilgisi üzerine mahkeme kararının tarih ve sayı numaralarının dahi açıklanmadığı görülmektedir. Bilgi edinme talebimizin esasen yanıtlanmamış olduğu" belirtilmek suretiyle Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'na itiraz edildiği, yapılan itirazın reddine ilişkin Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun 29.03.2023 tarih ve 2023/510 sayılı Kararı'nın iptali istemiyle de bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun 29.03.2023 tarih ve 2023/510 sayılı Kararı'nda; başvuru sahibinin taleplerine ilgili idarece verilen cevapların, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 7. maddesine uygun ve yeterli olduğu, başvuru sahibinin söz konusu işlem bakımından bilgilendirilmesine rağmen cevabı yeterli bulmayarak ilgili idari işlem, yazışma ve kararları da talep ettiği, talebe konu bilgi ve belge taleplerinin kurum içi düzenleme kapsamında kaldığı, başvuru sahibi açısından 4982 sayılı Kanunun 15 ile 28'inci maddeleri arasında sayılan "Bilgi Edinme Hakkının Sınırları" kapsamındaki bilgi ve belgelere yönelik olduğu değerlendirilmek suretiyle yapılan itirazın reddine karar verildiği görülmektedir.

Dava dosyasında yer alan bilgi ve belgeler ile yukarıda metnine yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; bilgi edinmenin herkes için bir hak, bilgi vermenin ise bütün kamu kurum ve kuruluşları için kanuni bir yükümlülük olduğu, kurum ve kuruluşların bu yükümlülüklerini yerine getirirken kanunun istisna saydığı durumları gözetmesi gerekmekte ise de, davacının talebinin, kurumun elinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi veya belgelerden olduğu, dolayısıyla 4982 sayılı Kanunun 7'nci maddesi kapsamında kabul edilebilecek bilgi veya belgelere yönelik bir bilgi edinme talebi niteliğinde olduğu, aynı Kanunun dördüncü bölümünde Bilgi Edinme Hakkının Sınırları başlığı altında istisna olarak belirtilen bilgi ve belgelere de yönelik olmadığı anlaşıldığından, itirazın reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 462,90.-TL yargılama gideri ile AAÜT uyarınca belirlenen 10.500,00.-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **(30) gün** içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 29/03/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

 e-imzalıdır

 e-imzalıdır

 e-imzalıdır

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı	:	179,90 TL
Karar Harcı	:	179,90 TL
Vekalet Harcı	:	25,60 TL
Posta Gideri ve	:	77,50 TL
Dosya Bedeli	:	
TOPLAM	:	462,90 TL

